

Samenvattingen maken op je Chromebook m.b.v. tekststructuur

Hieronder vind je steeds een samenvattingsopdracht terug voor het gedeelte van de lesstof dat je voornamelijk zelfstandig moet doorwerken in de periode dat de school dicht is door CORONA.

Denk daarbij aan de regels voor het samenvatten binnen een tekststructuur:

1. Schrijf **hoofdstuknummer, paragraafnummer en titel van de paragraaf** over in het rood.
2. Schrijf de tussenkopjes over in het **zwart** (liefst dikgedrukt).
3. Zet de **alineatekens** voor de kantlijn in het rood.
4. Schrijf de tekst in het **blauw**, gebruik maximaal 1 regel per alineateken.
5. Markeer de **begrippen** geel.

Succes!

Om je op weg te helpen is het grootste deel van de tekststructuur al gemaakt, je zal zelf wel vaker tekstkleur, enz moeten aanpassen.

Deze opdracht is opgebouwd in tabellen. In iedere cel kun je typen, de cel past zich automatisch aan, aan de hoeveelheid tekst die je erin zet.

Onder de samenvatting van iedere paragraaf kun je nog de belangrijkste punten van de basisboeknummers voor jezelf opschrijven als je dat wil.

Samenvatting 1VH Hoofdstuk 5 Klimaat en natuurlandschap in Europa

	H 5 §1 De invloed van de Golfstroom
	Van warm naar koud
▶	Het grootste gedeelte van Europa ligt in de luchtstreek van de gematigde zone daar is het niet te koud en niet te warm
•	In Zuid-Europa zijn de temperaturen hoger dan in de rest van Europa. Daarom wordt dit deel van de gematigde zone apart genomen Het heet de subtropen
•	Een deel van Noord-Europa ligt in de poolstreken dat wil zeggen dat er geen bomen groeien in de zomer
	De Golfstroom en westenwind
▶	In de zee wordt voortdurend verplaatst. dit gebeurt als de wind lange tijd een richting waait ontstaan er zeestromen kunnen warmer zeewater van de tropen naar de polen brengen. de Golfstroom is erg belangrijk. deze zeestroom brengt warm water uit de Golf van Mexico naar de westkust van Europa
•	In Noord West-Europa waait er vaak aanlandige wind. Daardoor is het bij de kusten in de winter niet erg koud
■	in de zomer is het precies andersom
•	Hoe verder je van de kust komt des te kleiner invloed van de zee
	Poolnacht en midzomernacht
	Rond 21 dec is het de hele dag donker de poolnacht . op het Noordelijk halfrond gaat de zon zelfs helemaal niet onder de midzomernacht

Basisboeknummers:

38 de breedteligging heeft grote invloed van de temperatuur hoge breedte dus in de poolstreken koud, lage breedte dus in de tropen heel erg warm en veel neerslag

39 **luchtstreken** bij de evenaar zijn de **tropen** boven de tropen is de gematigde zone waarin Nederland zich in bevindt boven de gematigde zone zijn de poolstreken ze liggen helemaal bovenin en onderin

43 land wordt warmer dan water maar ook kouder, Land wordt sneller warm en sneller kouder water

44 De westerse wind komt van de Atlantische oceaan, dat noem je **zeewind** een ander woord is **aanlandige wind**. landwinden noem je **aflandige winden**

	H5 §2 Het klimaat in de bergen
	Vorm en reliëf van Europa
▶	In het midden van Europa ligt het belangrijkste hooggebergte De alpen en de mont Blanc de mont blanc en de zee is veel reliëf =hoogteverschillen in landschap
•	Europa is een schiereiland dat zelf weer uit schiereilanden bestaat
	Reliëf en temperatuur
▶	Europa heeft veel hooggebergte bijv. scandinavisch Hoogland in het kun je goed zien wat de invloed van reliëf op temperatuur heeft
•	In Noorwegen ligt de stad Bergen ook al ligt het op hoge breedte de winters zijn daar niet ijzig koud dat heeft te maken met de Golfstroom en bekijk figuur 8
■	en in de zomer is het precies andersom
•	Elke 100 meter dat je stijgt gaat er 0,6 graden eraf dus 1000M gaat 6 graden eraf
	Reliëf en neerslag
▶	als er een gebergte in de weg ligt moet de lucht omhoog en ontstaan stuwingsregen aan de andere kant bevindt zich regenschaduw waar bijna geen neerslag valt dat is de andere kant van de berg
•	Als er geen bergen zijn in het kustgebied zijn dan kan de aanlandige winden binnenland dringen bijv NL is een plat land doordat er geen bergen zijn kan de aanlandige winden Naar Duitsland gaan

Basisboeknummers:

41 bekijk figuur 2.11

42 De zon verwarmt de aarde.De dampkring laat de zonnewarmte gewoon door

49 Regen die ontstaat door stijgende lucht tegen een gebergte noem je **stuwingsregen**.De winkant van een gebergte noem je **loefzijde** daar valt de meeste neerslag de **lijzijde** valt bijna geen neerslag.achter de berg bevindt de **regenschaduw**. en bekijk 2.18

77 Reliëf hoogteverschillen in landschap er zijn 4 reliëfvormen **Hooggebergte** hoger dan 1500 m,**Middelgebergte** tussen de 500 en 1500 m,**Heuvelland** tussen 200 en 500m en **laagland** lager dan 200 meter.Een Gebied zonder reliëf is een **vlakte**. als het lager dan 500 meter is dan noem je dat **laagvlakte** als het hoger dan 500 meter is dan noem je dat **hoogvlakte** of **plateau**

	H5 §3 Europa: Klimaten en begroeiing
	Zeeklimaat
▶	Nederland heeft een zeeklimaat hele jaar neerslag, koele zomers, zachte winters.
•	In het zuiden van Europa de Middellandse zeeklimaat waarbij er droge zomers komen (warmer)
■	In Rusland en Spanje delen met een droog klimaat
	Landklimaat
▶	In het binnenland neemt de invloed van zee af dat merk aan de afnemende neerslag in het binnenland van Europa zijn de verschillen groot tussen zomer en wintertemperatuur. in de winter is het heel erg koud en in de zomer is het heel erg warm zonder aanlandige wind krijg je dit. De wintertemperatuur is een kenmerk van landklimaat Kijk of dit korter kan.
•	De overgang van zeeklimaat naar landklimaat gaat geleidelijk. hoe verder naar het oosten van Europa hoe kleiner de invloed van zee
	Toendraklimaat
▶	In de winter zakt de temperatuur naar -10 in de zomer komt de temperatuur niet boven 10 graden Die zomertemperatuur is de boomgrens en tegelijk ook het toendraklimaat de toendra is een landschapszone in de poolstreken waar lage grassen en struikjes groeien in de zomer

Basisboeknummers:

63 Een **klimaat diagram** brengt de gemiddelde temperatuur en de neerslag. Als je alle dagen de hoogste temperatuur meet kun je de gemiddelde **maximum temp temperatuur** voor de hele maand berekenen op die manier kun je ook naar de laagste temperaturen Dat is het gemiddelde **minimumtemperatuur** en bekijk fig 2.31 Keurig!

100 Temperatuur heeft grote invloeden op de plantengroei dat zie je in fig 4.7 Goed

101 is het in de winter niet kouder dan -3 en in de zomer boven de 10°C dan groeien er loofbomen eiken en beuken Dat is de **loofboomgordel** van de gematigde breedte. De subtropen liggen in het warmste deel van de gematigde zone het gebied heeft een **mediterrane plantengroei** er groeien er subtropisch soorten palmen, olijfbomen en vijgen

102 De **naaldboomgordel of taiga** is een gebied waar bijna alleen naaldbomen groeien. als het kouder dan 10 graden is in de zomer groeien er geen bomen en dan begint de **toendra**. De overgang van loofbos naar naaldbos heet **gemengd bos**.
gemengd bos

103 is het gemiddeld 10 graden kunnen er geen bomen groeien je bent in de boomloze **toendra** de bodem is ongeveer 9 maanden bevroren dat noem je **permafrost**

Is Goed zo!

	H5 §4 In de Alpen: het dal van de Rhône
	Bewoonbaar Europa
▶	Europa is een dichtbevolkt gebied dat komt door de omstandigheden een groot deel van West- Oost-Europa heeft een zeeklimaat met genoeg neerslag en gematigde temperaturen ook is er weinig reliëf
•	Niet overal is het goed bewoonbaar in Europa bijv. bij de Alpen door het sterke reliëf is het daar onbewoonbaar bovendien is er een ongunstig klimaat hoog in de bergen komt het in de zomer gemiddeld nooit boven 10 graden een belangrijk verschil is de vele neerslag dat is een kenmerk van hooggebergte
	Het Rhône dal
▶	In het Rhône dal ligt de stad Sion op een hoogte van 500 m. De zomers zijn er warm en de winters zijn niet extreem koud hier is een zeeklimaat. In De wintersportplaats Zermatt vriest het in de winter elke dag je bent ruim 1.600 m Zermatt heeft een landklimaat Niet veel verder, maar wel een stuk hoger ligt Matterhorn een met sneeuw en ijs bedekte bergtop van 4.478 m. Daar is een hooggebergte klimaat.
•	De Rhône is een van de grote rivieren die in de Alpen van Zwitserland ontspringen. De rivier begint als een gletsjerrivier hoog in de bergen.
•	De verschillen in het klimaat en reliëf hebben veel invloed op het bodemgebruik en de bewoning
■	Het dal van Rhône wordt omringd door steile bergen, maar het heeft nauwelijks hoogteverschillen er worden veel vormen van ruimtegebruik gebruikt bijv. weilanden, akkers, wijngaarden en boomgaarden.
■	In de zijdalen wonen weinig mensen. Het is er steil en koud. Alleen in de zomer is er veeteelt mogelijk. In de zijdalen is het, toerisme van groot belang zowel in de winter als in de zomer

Basisboeknummers:

41 bekijk fig 2.11

42 De zon verwarmt de aarde. De dampkring laat de zonnewarmte gewoon door